

Sotsiaalministri 30. juuni 2009. a määruse nr 58 „Tervisekaitsenõuded erihoolekandeteenustele ja eraldusruumile“ muutmine

On hea meel, et Sotsiaalministeerium on alustanud kehtiva õigusandluse ülevaatamist soodustamaks ja võimaldamaks deinstitutionaliseeritud erihoolekandeteenuste osutamist. Tõepoolest, tänasel päeval kehtiv õigusandlus osaliselt takistab teenuste osutamist individuaalselt ning erihoolekandeteenuse saajal elada meie kõigi keskel võimalikult sarnases keskkonnas meiega.

Sotsiaalministeeriumi peaspetsialist Bärbel Vapper'i ettepanekul vaatasime üle Sotsiaalministri määrusega nr 58 kehtestatud nõuded ning arvestades riigi suunda deinstitutionaliseerimisele, teeme määruse muutmiseks järgmised soovitused:

1. § 1 lõige 2 sõnastus muuta selguse mõttes selliselt, et toetatud elamise puhul ei kohaldata määrust juhul, kui teenust osutatakse teenuse saaja omandis või temale kasutada antud ruumides;
2. § 2 lõikes 4 viidatud seadus on tunnistatud kehtetuks, seega lõige määrusest eemaldada;
3. § 3 lõikes 2 ja 3 on sätestatud nõuded, mida teenuse osutaja, luues uusi teenuseüksuseid linnalisse-vm asustusüksusesse, kus keskkond on tihedalt planeeritud, ei pruugi olla võimeline täita. Neis piirkondades on haljastusalad, istumiskohad, jalutusrajad, valgustus jm juba eelnevalt planeeritud ja rajatud. Kuna tiheda asustusega asustusüksustes uusi teenusekohti rajada on aga väga keeruline, ei tohiks siin lõigetes olevad nõuded kindlasti jääda takistuseks uute kohtade rajamisel. Teeme ettepaneku lõiked määrusest eemaldada, kuna maa - ala ohutuse nõue on juba sätestatud sama paragrahvi lõikes 1;
4. § 3 lõige 5 on sisuliselt sama, mis sama paragrahvi lõige 1 kehtestades nõude maa - ala ohutusele. Teeme ettepaneku lõige 5 määrusest eemaldada;
5. § 4 lõige 5 näeb ette vajaduse korral eraldi ruumi toitlustamiseks. Kuna samasisuline nõue on kirjas § 4 lõige 3 punktis 3, siis teeme ettepaneku § 4 lõige 5 määrusest eemaldada;
6. § 8 lõige 2 nõue on kehtestatud ka sama paragrahvi lõikes 1. Ettepanek on § 8 lõige 2 määrusest eemaldada;
7. § 11 lõikest 7 teeme ettepaneku eemaldada lauseosa: "...kuid vähemalt üks kord nädalas", kuna kehtestab liialt piiravad nõuded, mis kõikidele teenuse saajatele ei ole ka asjakohane nõue rakendada. On piisav, kui näha ette voodipesu ja rätikute vahetamise vastavalt vajadusele;

8. § 11 lõige 11 kehtestab nõuded toitlustamisele kogukonnas elamise teenusel ja ööpäevaringsel erihooldusteenusel, sh nõude vastata määrusele Tervisekaitsenõuded toitlustamisele tervishoiu- ja hoolekandeesutuses.

Nimetatud määruse § 3 lõige 5 ütleb: "*Haiglas ja hooldekodus antakse süüa kindlaks määratud ajal, lastele vähemalt neli korda (välja arvatud imikud) ja täiskasvanutele vähemalt kolm korda päevas, kui haiguse, päevastatsionaaris viibimise või muul põhjusel ei ole arsti poolt ette nähtud teistsuguseid nõudeid. Vähemalt kolmel söögikorral pakutakse kuuma toitu.*"

Nõude järgi peaks teenuse osutaja andma teenuse saajale kindlaks määratud ajal süüa vähemalt kolm korda päevas kuuma toitu. Leiame, et sellises sõnastuses on nõue vastuolus erihoolekandeteenuste osutamise eesmärkidega ning piirab võimalust individuaalseks lähenemiseks teenuse saajale tema vajadustele ja soovidele vastavalt. Nõue ei võimalda olla piisavalt paindlik, et arvestada inimeste eripäraga toitumissoovide ja kella - aegade osas ning samuti seab ette piirid inimese kaasamisel toidu valmistamise (eesmärgil, et nad ise oskaksid endale süüa teha).

Seepärast teeme ettepaneku sõnastada § 11 lõige 11 järgmiselt:

*"Kogukonnas elamise teenuse osutajal või ööpäevaringse erihooldusteenuse osutajal peab olema võimalus erihoolekandeteenust saavate isikute nõuetekohaseks toitlustamiseks ja vajadusel eritoitlustamiseks, võttes arvesse teenust saava isiku terviseseisundit, erivajadusi **ja soove**. Toitlustamisel järgitakse «Toiduseaduse» ja muude toidualaste asjakohaste õigusaktide nõudeid ja «Rahvatervise seaduse» § 8 lõike 2 punkti 4 alusel kehtestatud tervisekaitsenõudeid toitlustamisele tervishoiu- ja hoolekandeesutuses **ning Sotsiaalhoolekande seaduses kirjeldatud erihoolekandeteenuste sisu ja eesmärgid.**"*

Oleme valmis oma ettepanekuid täiendavalt selgitama ning loodame, et neid arvestatakse.

Parimate soovidega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Mare Naaber

Juhatuse esimees